

ΣΧΟΛΙΚΗ ΧΡΟΝΙΑ 2026-2027
ΠΛΑΙΣΙΟ ΜΑΘΗΣΗΣ ΚΑΙ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΙΣΜΟΣ
ΝΕΑ ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΓΛΩΣΣΑ ΠΡΟΠΑΡΑΣΚΕΥΑΣΤΙΚΗ Α΄ ΓΥΜΝΑΣΙΟΥ ΕΣΠΕΡΙΝΟΥ
Β΄ ΤΕΤΡΑΜΗΝΟ

ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ: Νέα Ελληνική Γλώσσα	
ΕΒΟΜΑΔΙΑΙΕΣ ΠΕΡΙΟΔΟΙ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ: 3	ΕΞΕΤΑΖΟΜΕΝΟ

ΔΙΔΑΚΤΙΚΑ ΕΓΧΕΙΡΙΔΙΑ:

1. Νεοελληνική Γλώσσα Α΄ Γυμνασίου, ΙΤΥΕ «ΔΙΟΦΑΝΤΟΣ»
2. Νεοελληνική Γλώσσα - Τετράδιο Εργασιών Α΄ Γυμνασίου, ΙΤΥΕ «ΔΙΟΦΑΝΤΟΣ»
3. Νεοελληνική Γλώσσα Α΄ Γυμνασίου, Βιβλίο εκπαιδευτικού, ΙΤΥΕ «ΔΙΟΦΑΝΤΟΣ»
4. Γραμματική Νέας Ελληνικής Γλώσσας Α΄, Β΄, Γ΄ Γυμνασίου, Σ. Χατζησαββίδης - Α. Χατζησαββίδου, ΙΤΥΕ «ΔΙΟΦΑΝΤΟΣ»
5. Ερμηνευτικό Λεξικό Νέας Ελληνικής, ΙΤΥΕ «ΔΙΟΦΑΝΤΟΣ»

ΓΕΝΙΚΟΣ ΣΚΟΠΟΣ

Οι μαθητές/ μαθήτριες να είναι σε θέση να κατανοούν, να παράγουν και να μετασχηματίζουν προφορικά και γραπτά κείμενα που ανήκουν σε διαφορετικούς κειμενικούς τύπους και ποικίλα κειμενικά είδη και να αξιολογούν την αποτελεσματικότητά τους.

ΠΛΑΙΣΙΟ ΜΑΘΗΣΗΣ	
ΕΝΟΤΗΤΕΣ	
1.	<i>Ταξίδι στον κόσμο της φύσης¹</i> Γραμματικά και Μορφοσυντακτικά φαινόμενα και η λειτουργία τους στον λόγο: Ρήματα ➤ Μορφή: πρόσωπα, αριθμοί, χρονικές βαθμίδες - χρόνοι, ποιόν ενέργειας, φωνές Λεξιλόγιο: ➤ Συνώνυμα - Αντώνυμα Κειμενικά είδη για παραγωγή γραπτού λόγου: ➤ Διδασκαλία κειμενικού είδους επίσημης επιστολής. ➤ Παραγωγή Γραπτού Επικοινωνιακού Λόγου στο κειμενικό είδος της επίσημης επιστολής που απορρέει από τη Θεματική Ενότητα.
2.	<i>Φροντίζω για τη διατροφή και την υγεία μου</i> Γραμματικά και Μορφοσυντακτικά φαινόμενα και η λειτουργία τους στον λόγο: ➤ Ουσιαστικά, Επίθετα, Οριστικά - Αόριστα Άρθρα Λεξιλόγιο: ➤ Συνώνυμα - Αντώνυμα, Παραγωγή - Σύνθεση

¹ Η διδασκαλία της Θεματικής Ενότητας και των Μορφοσυντακτικών φαινομένων ολοκληρώνεται στην αρχή του Β΄ Τετραμήνου.

Κειμενικά είδη για παραγωγή γραπτού λόγου:

- Διδασκαλία του κειμενικού είδους του **άρθρου**.
- Παραγωγή Γραπτού Επικοινωνιακού Λόγου στο κειμενικό είδος του άρθρου, που απορρέει από την πιο πάνω Θεματική Ενότητα.

 Παρατηρήσεις που αφορούν στο σύνολο των Θεματικών Ενοτήτων:

Α. Αξιοποιούνται οι πιο κάτω κειμενικοί τύποι για κατανόηση και παραγωγή γραπτού επικοινωνιακού λόγου:

- Περιγραφή (Υποκειμενική – Αντικειμενική)
- Αφήγηση (Μυθοπλαστική – Ρεαλιστική)
- Επιχειρηματολογία (Θέση – Τεκμηρίωση θέσης)

Β. Αξιοποιείται ποικιλία κειμενικών ειδών για κατανόηση γραπτού λόγου και επεξεργασία, π.χ. γραπτά, γλωσσικά/ μη γλωσσικά, μονοτροπικά/ πολυτροπικά, ασυνεχή.

Γ. Κατά την επεξεργασία/ μετατροπή/ δημιουργία κειμένων ακολουθείται η μεθοδολογική αρχή της συνεξέτασης/ διασύνδεσης μορφής - περιεχομένου. Ταυτόχρονα, εξετάζεται ο λειτουργικός ρόλος των γλωσσικών επιλογών του/της συγγραφέως, ως προς:

- το επικοινωνιακό και κοινωνιοπολιτισμικό πλαίσιο - ιστορικότητα κειμένου,
- το ύφος (τρόποι ανίχνευσης ύφους, σημεία στίξης και λειτουργία, σκοπός),
- την κριτική τοποθέτηση.

Παράλληλα, αξιοποιούνται ερωτήσεις κατανόησης περιεχομένου και μορφής.

Δ. Οργάνωση Λόγου - Δομή κειμένου: Λειτουργία γλωσσικών επιλογών

Διδάσκονται:

- Εξωτερικά δομικά στοιχεία κειμένου, ανάλογα με τον κειμενικό τύπο και το κειμενικό είδος.
- Εσωτερικά δομικά στοιχεία κειμένου και παραγράφου.

ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ	
ΓΡΑΠΤΗ	ΠΡΟΦΟΡΙΚΗ/ΣΥΝΤΡΕΧΟΥΣΑ/ΕΝΑΛΛΑΚΤΙΚΗ
Ένα (1) διαγώνισμα ενενήντα (90) λεπτών σε κάθε τετράμηνο που περιλαμβάνει: 1. Παραγωγή Επικοινωνιακού Λόγου. 2. Αδίδακτο κείμενο για κατανόηση και σχετικές Παρατηρήσεις Περιεχομένου - Μορφής, καθώς και Γλωσσικές Ασκήσεις (βλ. σχετικές Οδηγίες για τη φιλοσοφία και τη δομή των εξεταστικών δοκιμίων).	1. Συμμετοχή στη μαθησιακή διαδικασία. 2. Εργασίες και δραστηριότητες (κατ' οίκον και άλλες), που προάγουν την παραγωγή λόγου και την καλλιέργεια δεξιοτήτων. 3. Συμμετοχή σε Διαγωνισμούς ενδοσχολικούς, παγκύπριους ή και άλλους. 4. Σύντομες / μικρής διάρκειας γραπτές προειδοποιημένες ασκήσεις 5. Αυτοαξιολόγηση - Ετεροαξιολόγηση 6. Δημιουργικές Εργασίες (projects), μικρές ή μεγαλύτερες, ατομικές ή ομαδικές, με χαρακτηριστικό τους την καινοτομία και τη δημιουργικότητα, κατόπιν ανάθεσης και με την καθοδήγηση του/ της διδάσκοντα/ διδάσκουσας. Αξιολογείται το σύνολο της εργασίας από τη σύλληψη της ιδέας/του θέματος, την εκπόνηση έως και την παρουσίασή της στην ολομέλεια της τάξης. 7. Ψηφιακή Αξιολόγηση (πχ. διαδικτυακά κουίζ, διαδραστικές δραστηριότητες, ψηφιακές παρουσιάσεις).
ΕΝΙΑΙΑ ΤΕΛΙΚΗ ΓΡΑΠΤΗ ΕΞΕΤΑΣΗ ΔΙΑΡΚΕΙΑΣ ΕΚΑΤΟ ΤΡΙΑΝΤΑΠΕΝΤΕ (135) ΛΕΠΤΩΝ	

ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΙΣΜΟΣ

ΕΙΣΑΓΩΓΙΚΑ

Το μάθημα της Νέας Ελληνικής Γλώσσας Α΄ Γυμνασίου διδάσκεται τρεις (3) περιόδους την εβδομάδα. Ο Προγραμματισμός του μαθήματος της Νέας Ελληνικής Γλώσσας αναδιαμορφώθηκε, βάσει της συμβατότητας των Δεικτών Επιτυχίας – Δεικτών Επάρκειας [αφορούν i) Έννοιες / Πληροφορίες, ii) Δεξιότητες / Στρατηγικές Σκέψης και iii) Στάσεις / Αξίες] και των Δεικτών δια βίου μάθησης με τον διδακτικό χρόνο ανά τετράμηνο. Στο πλαίσιο εκσυγχρονισμού και εξορθολογισμού των Αναλυτικών Προγραμμάτων τα προτεινόμενα δεν αφορούν αποκλειστικά και μόνο σε απλή απομνημόνευση εννοιών και πληροφοριών και αναπαραγωγή γνώσης, αλλά σε παραγωγή γνώσης με έμφαση σε δεξιότητες κριτικής σκέψης και στάσεις, εκεί όπου ενδείκνυται. Οι περίοδοι διδασκαλίας που προτείνονται είναι ενδεικτικές. Επομένως, ο/η φιλόλογος μπορεί να επανεντάξει στη διδασκαλία του τους Δείκτες, τους οποίους δεν έχουν κατακτήσει οι μαθητές του, διαφοροποιώντας τη διδασκαλία.

ΜΕΘΟΔΟΛΟΓΙΑ

Το μάθημα της Νέας Ελληνικής Γλώσσας διδάσκεται με βάση τις αρχές της Επικοινωνιακής – Κειμενοκεντρικής προσέγγισης. Διδάσκεται στοχευμένα, είναι επικοινωνιακά πλαισιωμένο με τρόπο δημιουργικό και ελκυστικό. Σκοπός είναι η έμφαση όχι μόνο σε έννοιες / πληροφορίες, αλλά η κατάκτηση των δεξιοτήτων της Κατανόησης, της Επεξεργασίας, του Ανασχηματισμού και της Παραγωγής του Προφορικού και του Γραπτού Λόγου, καθώς και της κριτικής σκέψης. Κατά την επεξεργασία / μετατροπή / δημιουργία κειμένων ακολουθείται η μεθοδολογική αρχή της συνεξέτασης / διασύνδεσης μορφής - περιεχομένου. Εξετάζεται ο λειτουργικός ρόλος των γλωσσικών επιλογών του/της συγγραφέως και εφαρμόζεται σε κείμενα προφορικού και γραπτού λόγου των μαθητών/μαθητριών.

Κατά τη διδασκαλία εφαρμόζονται μαθητοκεντρικές μορφές διδασκαλίας, αναδεικνύοντας και δίνοντας έμφαση στις δεξιότητες της κριτικής σκέψης· για παράδειγμα, η διερευνητική μορφή διδασκαλίας, κατά την οποία επιδιώκεται η ενεργοποίηση γόνιμης, δημιουργικής σκέψης, ικανότητας του μαθητή/της μαθήτριας για κατάκτηση της γνώσης, ο διάλογος, καθώς και η δραματοποίηση. Επιπλέον, οι εκπαιδευτικοί έχουν τη δυνατότητα να επιλέγουν συνεργατικές ή ομαδοσυνεργατικές μορφές διδασκαλίας. Παρόλα αυτά, εννοείται ότι υπάρχει ευελιξία στην επιλογή ή και στον συνδυασμό μορφών διδασκαλίας που θα πρέπει να συνάδουν με τους εκάστοτε μαθησιακούς Δείκτες Επιτυχίας.

Ως εκ τούτου, προκύπτει η ανάγκη ενσωμάτωσης στη διδασκαλία προσεγγίσεων στην κατεύθυνση της καλλιέργειας της κριτικής σκέψης με την εφαρμογή πρακτικών Σύγκρισης, Αναστοχασμού, κ.λπ.

Ο ρόλος του/της φιλόλογου στο γλωσσικό μάθημα είναι πολύ σημαντικός. Καταρχήν δρα ως γλωσσικό πρότυπο. Γνωρίζει τον τρόπο με τον οποίο ο/η κάθε μαθητής/μαθήτριά του/της μαθαίνει (μαθησιακό προφίλ), την ετοιμότητα, τα ενδιαφέροντά του και σχεδιάζει κατάλληλα τη διδασκαλία του. Παράλληλα, αφού εκτιμήσει το αξιόλογο της γνώσης εντός των Δεικτών Επιτυχίας λειτουργεί καθοδηγητικά, συμβουλευτικά και ενισχύει τους μαθητές/τις μαθήτριές του/της με στόχο να ερευνούν, να δημιουργούν και να «μαθαίνουν πώς να μαθαίνουν» (μεταγνωστική δεξιότητα).

Στον πιο κάτω πίνακα Ενδεικτικού Προγραμματισμού τετραμήνων παρουσιάζεται μια αντιστοίχιση Θεματικών Ενοτήτων – Κειμενικών Τύπων, σύμφωνα με τους Δείκτες Επιτυχίας – Δείκτες Επάρκειας Α΄ Γυμνασίου, καθώς και με τα Πλαίσια Μάθησης. Στην Α΄ Γυμνασίου η γλωσσική διδασκαλία εστιάζει στον Κειμενικό Τύπο της Περιγραφής. Δίνεται λοιπόν, περισσότερη έμφαση στην Περιγραφή, αφού οι μαθητές/μαθήτριες θα κληθούν να παράγουν γραπτό επικοινωνιακό λόγο. Οι Κειμενικοί Τύποι της Επιχειρηματολογίας και της Αφήγησης θα διδαχθούν σε λιγότερη έκταση, αφού μπορούν να ενσωματωθούν σε περιγραφικά κείμενα, ενώ τα κείμενα Οδηγιών (κατευθυντικός λόγος για επικοινωνία – χρηστικά και πληροφοριακά κείμενα) θα ενταχθούν στη διδασκαλία όλων των θεματικών ενοτήτων. Ο/Η φιλόλογος αντλεί υλικό (κείμενα για σκοπούς επικαιροποίησης, λεξιλογικές ασκήσεις που συνάδουν με τη θεματολογία κ.ά.) από τα σχολικά εγχειρίδια, αλλά και από άλλες πηγές. Τα κείμενα αυτά χαρακτηρίζονται από γλωσσική ποιότητα και αρτιότητα και ανταποκρίνονται στη μαθησιακή ετοιμότητα, τα ενδιαφέροντα και την ηλικία των μαθητών/μαθητριών.

ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ

Ο/Η φιλόλογος εφαρμόζει την αρχική - διαγνωστική αξιολόγηση (διάγνωση μαθησιακών αναγκών και βαθμού ετοιμότητας πρόσληψης), έτσι ώστε να εντοπίσει τυχόν ελλείψεις, αδυναμίες των μαθητών/μαθητριών του/της για να διαφοροποιήσει στη συνέχεια τη διδασκαλία του (Διαμορφωτική αξιολόγηση) και να αξιολογήσει τους μαθητές/τις μαθήτριές του/της (Τελική Αξιολόγηση). Ο/Η διδάσκων/διδάσκουσα παρέχει τη δυνατότητα παραγωγής προφορικών και γραπτών κειμένων που ανήκουν σε ποικίλους / α Κειμενικούς / ά Τύπους / Είδη και που απευθύνονται σε έναν πραγματικό αποδέκτη (Αυθεντική Αξιολόγηση) Οι μαθητές/μαθήτριες αυτοαξιολογούν το κείμενό τους με βάση συγκεκριμένα κριτήρια και χρησιμοποιούν τεχνικές, όπως την *Τεχνική της Συλλογικής Επαναδιατύπωσης*, έτσι ώστε το τελικό κείμενό τους να γίνει κατάλληλο και πιο αποτελεσματικό. Η τελική αξιολόγηση των μαθητών/μαθητριών απορρέει από τη γραπτή και την προφορική / συντρέχουσα αξιολόγησή τους. Ως προς τη γραπτή αξιολόγηση, αυτή περιλαμβάνει και την **Ενιαία Τελική Προαγωγική Γραπτή Εξέταση**, εκτός από το γραπτό Διαγώνισμα από τον/τη διδάσκοντα/διδάσκουσα. Τα δοκίμια γραπτής αξιολόγησης έχουν δομηθεί με τέτοιο τρόπο, ώστε να συνάδουν με τους Δείκτες Επιτυχίας – Δείκτες Επάρκειας και τους Δείκτες της δια βίου μάθησης. Οι μαθητές/μαθήτριες

αξιολογούνται στους άξονες του περιεχομένου και της μορφής, τόσο στην κατανόηση όσο και στην παραγωγή γραπτού λόγου. Οι μαθητές/μαθήτριες αξιολογούνται και με εναλλακτικές μορφές αξιολόγησης, όπως π.χ. εργασίες τύπου project, διαθεματικές εργασίες κ.ά.

ΣΗΜΕΙΩΣΗ 1:

Οι πιο κάτω θεματικές ενότητες θα διδαχθούν με βάση την επικοινωνιακή – κειμενοκεντρική προσέγγιση μέσα από άγνωστα/ αδιδακτα κείμενα τόσο στους άξονες του περιεχομένου και της μορφής, όσο και στην παραγωγή και μετασχηματισμό προφορικού/ γραπτού Λόγου.

ΣΗΜΕΙΩΣΗ 2:

Οι διδάσκοντες/διδάσκουσες καλούνται να διδάξουν υποχρεωτικά τις εξής τρεις (3) θεματικές ενότητες, με την ακόλουθη σειρά:

Α΄ τετράμηνο: α) Οι πρώτες μέρες σε ένα νέο σχολείο, β) Ταξίδι στον κόσμο της φύσης

Β΄ τετράμηνο: β) Ταξίδι στον κόσμο της φύσης, γ) Φροντίζω για τη διατροφή και την υγεία μου

ΣΗΜΕΙΩΣΗ 3:

Διευκρινίζεται ότι στο επίκεντρο των θεματικών ενοτήτων βρίσκεται η έννοια του **Ενεργού Πολίτη (πολιτότητα - πολιτειότητα)**. Ως εκ τούτου, ο/η διδάσκων/διδάσκουσα καλείται μέσα από τη διδασκαλία των θεματικών ενοτήτων να καλλιεργήσει την κριτική και δημιουργική σκέψη των μαθητών/μαθητριών, οι οποίοι/οποίες ως υπεύθυνοι πολίτες, με αυτόνομη προσωπικότητα, με σεβασμό στη διαφορετικότητα θα ασκούν με συνέπεια τα δικαιώματά τους αναλαμβάνοντας παράλληλα και τις υποχρεώσεις τους (**Ενεργός και Δημοκρατικός Πολίτης**).

Β΄ ΤΕΤΡΑΜΗΝΟ					
ΚΕΙΜΕΝΙΚΟΙ ΤΥΠΟΙ – ΘΕΜΑΤΙΚΕΣ ΕΝΟΤΗΤΕΣ ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ ΑΦΗΓΗΣΗ ΕΠΙΧΕΙΡΗΜΑΤΟΛΟΓΙΑ <i>2. Ταξίδι στον κόσμο της φύσης²</i>					
ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ	ΜΟΡΦΗ ΚΑΙ ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΛΟΓΟΥ – ΜΟΡΦΟΣΥΝΤΑΚΤΙΚΑ ΦΑΙΝΟΜΕΝΑ		ΣΧΟΛΙΚΑ ΕΓΧΕΙΡΙΔΙΑ ³	ΕΝΔΕΙΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ ⁴	ΠΕΡ. ΔΙΔΑΣΚ.
ΔΙΔΑΚΤΕΑ ΣΕ ΟΛΕΣ ΤΙΣ ΘΕΜΑΤΙΚΕΣ ΕΝΟΤΗΤΕΣ • Θέμα – Θεματολογία – Στρατηγικές (π.χ. ερωτήσεις ανοικτού – κλειστού τύπου)	ΔΙΔΑΚΤΕΑ ΣΕ ΟΛΕΣ ΤΙΣ ΘΕΜΑΤΙΚΕΣ ΕΝΟΤΗΤΕΣ • Οργανωτικά πρότυπα: Περιγραφής (δομή περιγραφικού κειμένου) Αφήγησης	ΥΠΟ ΕΜΦΑΣΗ ΣΕ ΚΑΘΕ ΕΝΟΤΗΤΑ	ΕΝΔΕΙΚΤΙΚΑ (επισημάνσεις) • 3 ^η Ενότητα: Ταξίδι στον κόσμο της φύσης (ΝΕΓ Α΄ Η περιγραφή : σσ. 39-40, 43-46)	❖ Βιωματική προσέγγιση με παιγνιώδη τρόπο Ενδεικτικά: Παιχνίδι κρυμμένου θησαυρού είτε με τη χρήση (περιγραφικών –	8

² Διευκρινίζεται ότι οι θεματικές ενότητες διδάσκονται συνδυαστικά ως προς το **Περιεχόμενο**, τη **Μορφή** και την **Οργάνωση** του **Λόγου** (σπειροειδής μάθηση).

³ Στη στήλη **Σχολικά Εγχειρίδια** γίνεται παραπομπή σε συγκεκριμένες ενότητες. Ο/Η εκπαιδευτικός έχει τη διακριτική ευχέρεια να επιλέξει τον αριθμό και το είδος των κειμένων προς επεξεργασία που θα διδάξει στην τάξη του/της.

⁴ Στη στήλη **Ενδεικτικές Δραστηριότητες** παρατίθενται ορισμένες μεθοδολογικές προσεγγίσεις που ενδείκνυται να αξιοποιηθούν από τους/τις εκπαιδευτικούς, ώστε να επιτευχθούν τόσο οι Δείκτες Επιτυχίας - Επάρκειας όσο και οι Δείκτες της δια βίου μάθησης. Παράλληλα, προτείνονται συγκεκριμένες δραστηριότητες που συμβάλλουν στην επίτευξη των μαθησιακών στόχων.

• Χαρακτηριστικά κειμενικών τύπων Περιγραφής (υποκειμενική – αντικειμενική: κτηρίου, τοπίου, κατάστασης) • Χαρακτηριστικά κειμενικού είδους: Επίσημη Επιστολή • Πολυτροπικότητα – Λειτουργία (το πληροφοριακό / συναισθηματικό φορτίο εικόνων, γραφημάτων κ.ά.) • Ύφος, Σκοπός	Επιχειρηματολογίας • Κειμενικό είδος για παραγωγή γραπτού επικοινωνιακού λόγου: Επίσημη Επιστολή • Εξωτερικά και εσωτερικά δομικά στοιχεία κειμενικού είδους • Δομικά στοιχεία παραγράφου (θεματική πρόταση – λεπτομέρειες – κατακλείδα)* • Συνοχή – Συνεκτικότητα ΓΛΩΣΣΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ • Γλωσσικά χαρακτηριστικά κειμενικού τύπου • (Γλωσσικά) χαρακτηριστικά κειμενικού είδους • Λεξιλόγιο: Συνώνυμα – Αντώνυμα	• Πολυτροπικότητα	• 3^η Ενότητα: Ταξίδι στον κόσμο της φύσης (ΝΕΓ Α΄ Η αφήγηση σσ. 41, 47-51) • 3^η Ενότητα: Ταξίδι στον κόσμο της φύσης (ΝΕΓ Α΄ Η επιχειρηματολογία σσ. 52-55) • 3^η Ενότητα: Ταξίδι στον κόσμο της φύσης (ΝΕΓ Α΄ Πολυτροπικό κείμενο σσ. 56-57)	γεωγραφικών) οδηγιών και μετακίνηση στον χώρο με την περιγραφή όλων των σημείων της διαδρομής, είτε μένοντας ακίνητοι στην αίθουσα διδασκαλίας και περιγραφή της διαδρομής προς έναν συγκεκριμένο προορισμό (μέσα στον χώρο του σχολείου ή με αφετηρία αυτό) ❖ Διαθεματική προσέγγιση Ενδεικτικά: μέσω των Εικαστικών Τεχνών (πίνακες τοπίων / προσώπων, κ.λπ) και περιγραφική πορεία (π.χ. από το γενικό στο ειδικό, από γενικές εικόνες σε λεπτομερειακές, από πάνω προς τα κάτω, κ.ο.κ.)	

		• <i>Ρήματα - Μορφή: πρόσωπα, αριθμοί, χρόνοι, ποιόν ενέργειας, φωνές</i> • <i>Λειτουργία – Ο κυρίαρχος ρόλος του ρήματος στην Αφήγηση</i>	<i>5^η Ενότητα: Γνωρίζω τον μαγικό κόσμο του θεάτρου και του κινηματογράφου [μπορεί να αξιοποιηθεί το υλικό: (ΝΕΓ Α΄ σσ. 84-91,94-95)]</i>	❖ Ανάπτυξη λεξιλογίου λειτουργικής γραμματικής – Γνώση βασικών χαρακτηριστικών των διαφορετικών υφολογικών σχημάτων και επιπέδων γλώσσας	

ΚΕΙΜΕΝΙΚΟΙ ΤΥΠΟΙ – ΘΕΜΑΤΙΚΕΣ ΕΝΟΤΗΤΕΣ
ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ
ΕΠΙΧΕΙΡΗΜΑΤΟΛΟΓΙΑ ΣΤΗΝ ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ

3. Φροντίζω για τη διατροφή και την υγεία μου

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ⁴	ΜΟΡΦΗ ΚΑΙ ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΛΟΓΟΥ – ΜΟΡΦΟΣΥΝΤΑΚΤΙΚΑ ΦΑΙΝΟΜΕΝΑ ⁴	ΣΧΟΛΙΚΑ ΕΓΧΕΙΡΙΔΙΑ	ΕΝΔΕΙΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ	ΠΕΡ. ΔΙΔΑΣΚ.
ΔΙΔΑΚΤΕΑ ΣΕ ΟΛΕΣ ΤΙΣ ΘΕΜΑΤΙΚΕΣ ΕΝΟΤΗΤΕΣ Θέμα – Θεματολογία – Στρατηγικές (π.χ. ερωτήσεις ανοικτού – κλειστού τύπου) Επικοινωνιακό και κοινωνιοπολιτισμικό πλαίσιο – ιστορικότητα κειμένου Μορφές – κώδικες – παράγοντες – τρόποι επικοινωνίας Χαρακτηριστικά κειμενικού τύπου Περιγραφής: Επιχειρηματολογία στην Περιγραφή	ΔΙΔΑΚΤΕΑ ΣΕ ΟΛΕΣ ΤΙΣ ΘΕΜΑΤΙΚΕΣ ΕΝΟΤΗΤΕΣ • Οργανωτικά πρότυπα Περιγραφής – Επιχειρηματολογίας • Κειμενικά είδη για παραγωγή γραπτού επικοινωνιακού λόγου: Άρθρο • Εξωτερικά και εσωτερικά δομικά στοιχεία κειμενικών ειδών • Δομικά στοιχεία παραγράφου (θεματική πρόταση – λεπτομέρειες – κατακλείδα)	ΥΠΟ ΕΜΦΑΣΗ ΣΕ ΚΑΘΕ ΕΝΟΤΗΤΑ • Ουσιαστικά, Επίθετα, Οριστικά – Αόριστα Άρθρα (α. μορφή: σχηματισμός, κλίση, τονισμός, ορθογραφία β. λειτουργία)	ΕΝΔΕΙΚΤΙΚΑ (επισημάνσεις) • 4^η Ενότητα: Φροντίζω για τη διατροφή και την υγεία μου (ΝΕΓ Α' σσ. 59-80) • 7^η Ενότητα: Ο κόσμος μέσα από την οθόνη – εικόνα [μπορεί να αξιοποιηθεί το υλικό Άρθρο - Κλίση των άρθρων (ΝΕΓ Α' σσ. 115 - 117)] ❖ Ενδεικτικά: Σχεδιασμός δραστηριοτήτων μέσω ψηφιακών κουίζ (όπως η εφαρμογή Kahoot) που να αφορούν τη μορφή και τη λειτουργία των Ουσιαστικών ή / και των Επιθέτων ❖ Μουσική Ενδεικτικά: Ακρόαση τραγουδιών σχετικών με τη διατροφή και καταγραφή ουσιαστικών / επιθέτων, συμπλήρωση επιθέτων για τα ουσιαστικά, ή αντιθέτων για τα ονοματικά σύνολα	15

Χαρακτηριστικά κειμενικών ειδών: Άρθρο Σημεία στίξης (λειτουργία) Σκοπός – Ύφος Κριτική τοποθέτηση	• Εσωτερικά δομικά στοιχεία κειμένου / παραγράφου • Συνοχή – Συνεκτικότητα ΓΛΩΣΣΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ • Γλώσσα Περιγραφής (π.χ. επιλογή κατάλληλων λέξεων/φράσεων – επιθέτων) • Γλωσσικά χαρακτηριστικά Προφορικού Λόγου • Γλωσσικά χαρακτηριστικά Κειμενικού Είδους • Λεξιλόγιο: • Συνώνυμα – Αντώνυμα, Παραγωγή – Σύνθεση		5^η Ενότητα: Γνωρίζω τον μαγικό κόσμο του θεάτρου και του κινηματογράφου: [μπορεί να αξιοποιηθεί το υλικό: Παράγωγα Ρήματα (ΝΕΓ Α' σσ. 92- 93)]	❖ Αξιοποίηση ψηφιακής τεχνολογίας <i>Ενδεικτικά: Προβολή σύντομων βίντεο ή / και ψηφιακή περιήγηση σε μουσεία που αναφέρονται στον τρόπο ζωής και στις διατροφικές συνήθειες των αρχαίων Ελλήνων.</i> ❖ Διαθεματική προσέγγιση με το μάθημα της Οικιακής Οικονομίας. <i>Ενδεικτικά: Δημιουργία ενός ατομικού εβδομαδιαίου διατροφικού προγράμματος με βάση υγιεινά πρότυπα διατροφής / Δημιουργία καταλόγου φαγητών εστιατορίου με βάση τη μεσογειακή κουζίνα</i> <i>Ενδεικτικά: Δημιουργία πολυτροπικού κειμένου που θα χρησιμοποιηθεί για τις ανάγκες διαφημιστικής αφίσας προβολής ενός εστιατορίου, ζαχαροπλαστείου, κ.ο.κ</i>	

Α)Γραπτή και προφορική/ διαμορφωτική αξιολόγηση ΠΑΡΑΓΩΓΗ ΠΡΟΦΟΡΙΚΟΥ/ ΓΡΑΠΤΟΥ ΛΟΓΟΥ α. Παραγωγή Γραπτού Επικοινωνιακού Λόγου (υπό έμφαση κειμενικός τύπος Περιγραφής): ΕΠΙΣΤΟΛΗ και ΑΡΘΡΟ β. Παραγωγή προφορικού / γραπτού λόγου μέσα από δραστηριότητες, μικρές εργασίες, διαθεματικές εργασίες, εργασίες τύπου πρότζεκτ, ενδεικτικά: Μικρή Αγγελία, Ημερολόγιο, Μύθος - Παραμύθι, Οδηγίες κατασκευής / χρήσης παιχνιδιών, συνταγών, προσανατολισμού, Ελεύθερη/ Δραματοποιημένη συζήτηση, Υπόδυση ρόλων, Τηλεφωνική συνομιλία καθημερινού λόγου, Ανέκδοτο κ.ά.	5
Β) (Αυτο / Ετερο) αξιολόγηση – Επανάληψη / Εμπέδωση, ενδεικτικά: i) Δομή/ οργάνωση παραγράφου ii) Περιγραφή (αντικειμενική - υποκειμενική) iii) Περιγραφή (Επιχειρηματολογία στην Περιγραφή – Αφήγηση στην Περιγραφή) <i>Καθορισμένα κριτήρια: Συνάφεια κειμενικού είδους - σκοπού - επικοινωνιακής περίστασης, επάρκεια περιεχομένου, οργάνωση / δομή λόγου, γλωσσικές / γραμματικές / λεξιλογικές επιλογές, έκφραση, σύνταξη, στίξη, ορθογραφία, εξωγλωσσικά και παραγλωσσικά στοιχεία.</i>	4
Σύνολο διδακτικών περιόδων β' τετραμήνου	32
Σύνολο διδακτικών περιόδων έτους	68

Σημείωση:

- ✚ Σε καμία περίπτωση τα Πλαίσια Μάθησης και ο Προγραμματισμός δεν υποκαθιστούν το Αναλυτικό Πρόγραμμα, το οποίο ο/η φιλόλογος οφείλει να συμβουλευέται και να ακολουθεί (<https://ellim.schools.ac.cy/el/nea-elliniki-glossa/analytiko-programma>)